

Een kaartje aan de wand.

Als men onze Historische Kring aan de Huizerweg 54 binnenstapt, zal men links naast de deur een plattegrondje van een gedeelte van Bussum aantreffen, zo ongeveer rond 1824. Het is bepaald geen gemakkelijk leesbaar kaartje, maar wel interessant. Ik moet bekennen wel wat “gerommeld“ te hebben aan dat kaartje: zo heb ik enige straatnamen toegevoegd. Trouwens zonder straatnamen is de kaart nauwelijks te lezen of duidelijk-er gezegd: zich te oriënteren, alleen DEN BRINK stond er op. Het is een kadasterkaart en dat soort kaarten vraagt meestal om enige toelichting. Kadasterkaarten hebben te maken met Napoleon, de man die altijd krap bij kas zat. Al die oorlogen die hij moest voeren kostten veel geld. Plunderen en belasting heffen was het middel, maar belasting heffen kan pas als je weet wat iemand bezit. Napoleon stierf in 1821 op het eiland Elba, maar zijn belastingplannen leefden kennelijk nog steeds. Zo beschikte Bussum over een fors boekwerk met op de buitenzijde de tekst:

Kadastrale kaarten van de gemeente Bussum vervaardigd onder de Administratie van H. Banis burgemeester door A. Oosterhout, landmeter der Eerste Klasse van het Kadaster in den Jare 1824 en wel: A. Kaart van de gemeente Bussum

B. Blad sectie A het Spiegel (eerste blad)

“ A het Spiegel inclusief het dorp

“ B tot Huizerweg

“ C de heide rond Bussum

Dat boek bevindt zich nu in het streekarchief Naarden. Naast dit boekwerk bestaan er ook zogenaamde kadastrale leggers. Per eigenaar wordt daarin verwezen naar de grond en opstallen zoals huizen, schuren enz. Die enorme klus, opmeten van de gronden en registreren van eigendommen kreeg bovengenoemde heer Oosterhout in 1832 klaar. EEN VAN ZIJN KAARTEN hangt nu bij onze Kring aan de wand en aan dat brokje geschiedenis lopen we zo gemakkelijk voorbij. Het is jammer dat we niet eerder uw aandacht op die kaart hebben gevestigd. In een archiefkast staan bovendien twee kaartenbakjes die u veel kunnen vertellen over de eigenaars van de grond en opstallen. Nemen we als voorbeeld Klaas Fokker en zoeken vervolgens die naam op in een van de kaartenbakjes, dan vinden we Klaas Fokker geb. 1790 te Bussum. Overigens staat er nog meer op dat kaartje bijv. dat hij was gehuwd met Anna Koelink en dat Fokker veel gronden had en waar die gronden lagen. De bedoeling van deze toelichting is dat leden van onze Kring weten dat we veel belangrijke gegevens in huis hebben. Leden die zich in de geschiedenis van Bussum willen verdiepen, komen met die kaart aan de wand plus de kaartenbakjes met Bussumse familienamen zoals Gerrit van den Berg, Cornelis de Gooyer, Evert de Jager, Willem de Jong, Jan Kluck, Tijmen Majoor, Jan Ruyzendaal, Jan van Thienen en

Theodorus Vrakking wel aan hun trekken. Met die gegevens krijgen we vaste Historische grond onder de voeten. Een klein voorbeeld. We keren terug naar Klaas Fokker op het afgebeelde kaartje. Zijn naam hebben we er even aan toegevoegd op het nummer 272 (**het kadastrale nummer**). Thans staat op die plek de Sint Vituskerk. In 1893 woonde de weduwe Fokker in de Sint Vitusstraat. De weduwe Klaas Fokker-Verver had gronden in de Veerstraat en ook veel bos en bouwland in het Spiegel. In feite bezaten de boeren alle gronden in het dorp, in het Spiegel, Prins Hendrikkwartier en andere buitengebieden. Opsporen via huisnummers is een onmogelijke zaak (omnummeringen). Alleen de kadastrale nummers zijn betrouwbaar. Oude telefoonboeken (de oudste in Bussum is van 1911) zijn betrouwbaar evenals oude adresboeken voor dat aangegeven jaartal. Op de Historische Kring hebben we zeer veel oude adresboeken, werk nog van mevrouw Guusje van Renes. Snuffel eens in de andere kaarten die de Kring bezit. Al was het alleen maar om die leuke namen die de Bussumers aan hun landje gaven zoals “De tien Schepels, Het Hoge Kampje, Ducatenkamp, Doctorskamp, Kerkkamp, Kampje Houtland, Kampje genaamd Keuken, Kattenkamp, Gerrit Bruinenkamp, De Ronduit, Brandjeskamp, Kamp Gobergen” enz. Ja, wat wil je als je nog geen straatnaam hebt, of zit ik verkeerd met die opmerking? Op ons kaartje aan de wand staat toch als vanouds “De Brink” vermeld, één naam dus in heel Bussum. Oude kaarten kunnen ons vermelden wat we

cadeau kregen van Hilversum. Ik meen ooit aan de Kring kaarten van het Spiegel gegeven te hebben, jaartal 1924. Daarop heb ik met kleurkrijt de grondsoort aangegeven. Het resultaat was op de kadastrale gegevens ongeveer:

55% bruin = akkers

35% groen = bos

10% lichtgroen = weiland.

Een gerenommeerd blad als Tussen Vecht en Eem beschrijft op blz. 63 mei 2000 die situatie als volgt “... één wildernis met hakhout en zandwegen, met hier en daar een woning”. Vermoedelijk overgenomen van Fabius. Helaas die beschrijving klopt niet met de kadastrale gegevens. Het blijft zinvol goed op de hoogte te zijn van kadastrale gegevens.

Gerard Langemeijer